

I. PHẦN ĐỌC. (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi

Năm tháng qua đi, bạn sẽ nhận ra rằng ước mơ không bao giờ biến mất. Kể cả những ước mơ rõ rệt nhất trong lứa tuổi học trò – lứa tuổi bất ổn định nhất. Nếu bạn không theo đuổi nó, chắc chắn nó sẽ trở lại một lúc nào đó, day dứt trong bạn, thậm chí dần vặt bạn mỗi ngày.

Nếu vậy, sao bạn không nghĩ đến điều này ngay từ bây giờ?

Sống một cuộc đời cũng giống như vẽ một bức tranh vậy. Nếu bạn nghĩ thật lâu về điều mình muốn vẽ, nếu bạn dự tính được càng nhiều màu sắc mà bạn muốn thể hiện, nếu bạn càng chắc chắn về chất liệu mà bạn sử dụng, thì bức tranh trong thực tế càng giống với hình dung của bạn. Bằng không, có thể nó sẽ là những màu sắc mà người khác thích, là bức tranh mà người khác ưng ý, chứ không phải bạn.

Dan Zadra viết rằng: “Đừng để ai đánh cắp ước mơ của bạn”. Vậy thì hãy tìm ra ước mơ cháy bỏng nhất của mình, nó đang nằm ở nơi sâu thẳm trong tim ta đó, như một ngọn núi lửa đợi chờ được đánh thức...

(Theo Phạm Lữ Ân, Nếu biết trăm năm là hữu hạn, NXB Hội Nhà văn, 2012, tr.43-44)

Câu 1.(0.5 điểm) Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích ?

Câu 2.(1.5 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của phép tu từ được sử dụng trong đoạn văn sau: “Sống một cuộc đời cũng giống như vẽ một bức tranh vậy. Nếu bạn nghĩ thật lâu về điều mình muốn vẽ, nếu bạn dự tính được càng nhiều màu sắc mà bạn muốn thể hiện, nếu bạn càng chắc chắn về chất liệu mà bạn sử dụng, thì bức tranh trong thực tế càng giống với hình dung của bạn. Bằng không, có thể nó sẽ là những màu sắc mà người khác thích, là bức tranh mà người khác ưng ý, chứ không phải bạn”.

Câu 3. (1.0 điểm) Em hiểu như thế nào về ý kiến: “Đừng để ai đánh cắp giấc mơ của bạn”?

Câu 4. (1.0 điểm) “Ước mơ cháy bỏng nhất” của em là gì? em sẽ làm gì để biến ước mơ đó thành hiện thực? (Trả lời trong khoảng 7 – 10 dòng).

II. PHẦN VIẾT. (16,0 điểm)

Câu 1. (6,0 điểm)

Từ nội dung phần đọc hiểu, em hãy viết bài văn với chủ đề: Hãy theo đuổi ước mơ.

Câu 2. (10,0 điểm)

Trong *Tiếng nói của văn nghệ*, Nguyễn Đình Thi viết: “**Văn nghệ giúp con người được sống phong phú hơn và tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình**”. Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Bằng trải nghiệm văn học trong chương trình THCS, hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

Hết

Họ và tên học sinh:..... Số báo danh:.....

HƯỚNG DẪN CHẤM- THANG ĐIỂM
(HDC gồm 05 trang)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
Phần I. Đọc hiểu		I. Phần đọc .	4,0
	1	phương thức biểu đạt chính: nghị luận.	0,5
	2	<p>- Biện pháp so sánh: "Sống một cuộc đời cũng giống như vẽ một bức tranh vậy. Nếu bạn nghĩ thật lâu về điều mình muốn vẽ, nếu bạn dự tính được càng nhiều màu sắc mà bạn muốn thể hiện, nếu bạn càng chắc chắn về chất liệu mà bạn sử dụng, thì bức tranh trong thực tế càng giống với hình dung của bạn. Bằng không, có thể nó sẽ là những màu sắc mà người khác thích, là bức tranh mà người khác ưng ý, chứ không phải bạn".</p> <p>- Tác dụng: Tác giả đã so sánh việc sống và theo đuổi ước mơ cũng giống như việc vẽ một bức tranh vậy. Bạn càng hiểu rõ về bức tranh "ước mơ" mà mình muốn vẽ bao nhiêu, bạn càng hiểu rõ về những điều mình muốn làm và những việc cần làm để thực hiện ước mơ đó bao nhiêu thì ước mơ đó của bạn sẽ càng nhanh chóng trở thành hiện thực bấy nhiêu. Điều này cũng giống như trong việc vẽ tranh vậy. Nếu không, ước mơ của bạn sẽ bị người khác sai khiến, màu của bức tranh bạn muốn vẽ sẽ là màu mà người khác yêu thích chứ ko phải bạn. Tác giả so sánh như vậy để tạo động lực cho người đọc theo đuổi ước mơ một cách bản lĩnh, dấn thân và đam mê.</p>	0,5 1.0
	3	"Đừng để ai đánh cắp giấc mơ của bạn" là lời khuyên hãy sống với đam mê và ước mơ của mình. Dù cho cuộc sống có muôn trùng khó khăn, dù cho có những lời qua tiếng lại ảnh hưởng đến ước mơ của bạn, bạn hãy vẫn dũng cảm theo đuổi ước mơ của mình. Bằng không, ước mơ ấy sẽ quay lại dấn vặt bạn vào một ngày nào đó.	1,0
Phần II. Viết	4	<p>- HS có nhiều cách bộc lộ suy nghĩ của mình. (Dựa vào hai ý sau).</p> <p>+ Ước mơ: (đẹp, cao cả, ý nghĩa)</p> <p>+ Suy nghĩ, hành động:</p>	0.5 0.5
		II. Phần viết	16,0
	1	Viết bài văn nghị luận xã hội: Theo đuổi ước mơ	6.0
		<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</p> <p>Mở bài vừa nêu được vấn đề vừa khơi gợi lôi cuốn sự chú ý của người đọc. Thân bài phải triển khai được đầy đủ các khía cạnh của vấn đề, kết hợp dẫn chứng một cách logic. Kết bài khẳng định lại vấn đề.</p>	0.25

	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Ý nghĩa của theo đuổi ước mơ.</p>	0.25
	<p>c. Triển khai vấn đề cần nghị luận: Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động.</p> <p>Bài văn có bố cục 3 phần rõ ràng mạch lạc, dựa vào các ý sau:</p>	
	<p>* Mở bài (HS có thể mở bài theo hai cách sau) Cách 1: Dẫn dắt, giới thiệu vấn đề nghị luận, khẳng định vấn đề... Cách 2: Đi từ một trích dẫn, lí luận....</p>	0.5
	<p>* Thân bài.</p> <p>* Giải thích</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ước mơ: là những dự định, khát khao mà mỗi chúng ta mong muốn đạt được trong thời gian ngắn hoặc dài; là động lực để mỗi chúng ta vạch ra phương hướng đường đi để dẫn tới ước mơ. - Theo đuổi giấc mơ: là nỗ lực, phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, thử thách, phải bỏ sức lực, trí tuệ, phải đổ mồ hôi, nước mắt để có thể biến ước mơ thành hiện thực. <p>* Bàn luận : Vai trò và ý nghĩa của ước mơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ước mơ chính là ngọn đuốc soi sáng trong tim mỗi chúng ta nó hướng chúng ta tới những điều tốt đẹp. - Ước mơ cũng chính là mong muốn được cống hiến sức lực của mình cho xã hội và khi chúng ta đạt được ước mơ cũng là lúc chúng ta được thừa nhận năng lực của mình. - Ước mơ giúp chúng ta có thể sống vui vẻ, có ý nghĩa và mục đích - Ước mơ là vì sao sáng soi những lối ta đi, khi đi qua những khó khăn nhìn thấy ước mơ của mình lấp lánh ở phía xa xa, bạn sẽ nỗ lực bước tiếp. - Ước mơ sẽ đưa con người đi tới những tương lai, không quản ngại những trông gai, nghiệt ngã, những khó khăn trên con đường đi của mình. - Con đường dẫn tới ước mơ cũng vô cùng khó khăn, không phải lúc nào cũng dễ dàng đạt được, nhưng với những người kiên trì, bền chí, thì ước mơ sẽ giúp cho bạn định hướng cho tương lai của mình một cách tốt đẹp nhất. <p>* Tại sao nên theo đuổi ước mơ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuộc sống mà không có ước mơ thì sẽ như thế nào? + Nếu không có ước mơ cuộc sống của bạn sẽ trở nên vô định, mất phương hướng. + Không có ước mơ bạn sẽ không xác định được mục tiêu sống của mình là gì, dẫn tới sống hoài sống phí, và trở thành người tụt hậu bị bạn bè, xã hội bỏ lại phía sau. - Nhờ theo đuổi ước mơ mà con người biết sống có kế hoạch, biết vạch sẵn ra những bước đi để biến ước mơ thành hiện thực. - Nếu không theo đuổi ước mơ thì cuộc sống của chúng ta sẽ trở nên vô vị, tẻ nhạt, nhàm chán. <p>* Dẫn chứng : (phù hợp, tiêu biểu...)</p> <p>* Bàn bạc mở rộng : Vấn đề theo đuổi ước mơ của giới trẻ hiện</p>	<p>5.0</p> <p>0.25</p> <p>0.25</p> <p>1.5</p> <p>1.0</p> <p>0.5</p>

	<p>nay</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trong xã hội ngày nay, có rất nhiều bạn trẻ đang ngày đêm theo đuổi ước mơ và nỗ lực hết sức để ước mơ trở thành hiện thực - Tuy nhiên, vẫn còn những bạn trẻ sống không có ước mơ, không hiểu mình muốn gì và không có ý chí phấn đấu, sống buông bỏ đời mình theo số phận muốn tới đâu thì tới. - Một bộ phận giới trẻ có những suy nghĩ lệch lạc, sống ỷ lại, thụ động, phụ thuộc vào gia đình. - Một số khác thì theo đuổi những ước mơ quá xa vời, thiếu thực tế - Một số lại sống bằng lòng với thực tại, ngại khó, ngại khổ, không dám theo đuổi ước mơ. <p>- Bài học nhận thức và hành động</p> <p>Con người, đặc biệt là tuổi trẻ phải biết nuôi dưỡng ước mơ lành mạnh và theo đuổi ước mơ đến cùng; Sống cần phải có ước mơ mới có công hiến cho đời.</p>	0.5
	<p>* Kết bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khái quát lại vai trò, ý nghĩa của ước mơ. - Liên hệ bản thân: + Là một học sinh ngồi trên ghế nhà trường chúng ta cần phải có ước mơ mục đích sống cho riêng mình. + Để đạt được ước mơ chúng ta cần ra sức rèn luyện học tập, tu dưỡng đạo đức để chuẩn bị những tư trang cần thiết cho con đường đi tới ước mơ của mình. 	0.5
	<p>d. Chính tả và ngữ pháp:</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0.25
	<p>e. Sáng tạo:</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ; dẫn chứng tiêu biểu, bám sát thực tế...</p>	
		0.25
2	<p>Yêu cầu chung:</p> <p>- HS biết viết một bài văn nghị luận văn học gắn với nhận định/ lí luận văn học.</p> <p>1. Yêu cầu về hình thức:</p>	10,0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc một bài văn nghị luận: Trình bày đầy đủ các phần : Mở bài, thân bài, kết bài. Phần mở bài dẫn dắt, trích dẫn hợp lí, nêu được vấn đề nghị luận ; phần thân bài biết tổ chức thành nhiều luận điểm, đoạn văn liên kết chặt chẽ, mạch lạc để làm sáng tỏ vấn đề ; phần kết bài khái quát được vấn đề, thể hiện được nhận thức của người viết.</p>	<u>0,25</u>
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận : Bàn về chức năng giáo dục của tác phẩm văn chương.</p>	<u>0,25</u>
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành những luận điểm phù hợp, theo trình tự hợp lí, có liên kết chặt chẽ ; sử dụng tốt các thao tác lập luận để triển khai luận điểm. Học sinh có thể triển khai theo các hướng sau:</p>	
	<p>a. Mở bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dẫn dắt, giới thiệu vấn đề. - Trích dẫn ý kiến. 	<u>0.5</u>

	<p>b. Thân bài:</p> <p>*. Giải thích: (Có thể kết hợp giải thích và bàn luận)</p> <ul style="list-style-type: none"> - HS có thể giải thích nghĩa của từ <i>văn nghệ</i> nói chung nhưng phải hướng vào tác phẩm văn chương... - “Văn nghệ giúp con người được sống phong phú hơn” nghĩa là văn học bắt nguồn từ đời sống hiện thực khách quan, là sản phẩm tinh thần được sáng tạo qua lăng kính của người nghệ sĩ, văn học đem đến cho người đọc những nhận thức phong phú, giàu có về thế giới tự nhiên, đời sống xã hội con người, bồi dưỡng tâm hồn người đọc những tình cảm tốt đẹp: vui, buồn, ... - Không những vậy, văn nghệ còn giúp con người “tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình” bởi văn học tác động và đánh thức, khơi dậy trong ta bao ước mơ, khát vọng vươn tới tương lai, sống lạc quan, yêu đời, yêu con người và cuộc sống tha thiết, giúp thanh lọc tâm hồn, thấp lên trong ta bao yêu thương, khát vọng, ... <p>=> Ý kiến trên của Nguyễn Đình Thi bàn về chức năng giáo dục của tác phẩm văn chương.</p> <p>*. Bàn luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Văn chương luôn mang sứ mệnh cao cả và thiêng liêng, góp phần làm đẹp cho cuộc đời bởi “Nghệ thuật là sự vươn tới, sự hướng về, sự níu giữ mãi mãi tính người trong con người” (Nguyễn Ngọc). Qua văn học, con người tìm thấy mình trong đó, cảm nhận được những cung bậc tình cảm đa dạng trong thế giới nội tâm con người, được giải bày, được đồng cảm, được sẻ chia, được gọi ra những tình cảm chưa có, “luyện” những tình cảm sẵn có... - Văn chương còn khơi dậy trong ta niềm tin vào sự tất thắng của cái thiện, niềm tin vào cuộc sống... Để từ đó, ta biết đồng cảm với những nỗi đau, nỗi khốn khổ của họ “Văn học là tiếng nói của con tim, là nơi dừng chân của tâm hồn... 	<p><u>1.5</u></p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p><u>0.5</u></p> <p>0.25</p> <p>0.25</p>
	<p>* Chứng minh qua một hoặc hai tác phẩm cụ thể(Có thể tác phẩm thơ hoặc truyện, khuyến khích HS có thể chứng minh qua cả 2 tác phẩm thơ và truyện...)</p> <p>- HS có thể tự chọn một tác phẩm thơ hoặc truyện hay cả 2 tác phẩm để chứng minh cho nhận định (cần gắn vào nhận định để làm nổi bật về chức năng giáo dục của tác phẩm văn chương.) dựa vào hai luận điểm sau.</p> <p>+ Luận điểm 1: Văn nghệ giúp con người được sống phong phú hơn.</p> <p>+ Luận điểm 2: Văn nghệ giúp con người tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình</p>	<p><u>4.5</u></p>
	<p>* Đánh giá, mở rộng:</p> <p>- Ý kiến của Nguyễn Đình Thi là hoàn toàn đúng đắn bởi lẽ văn học nghệ thuật là hình thái đặc trưng, hình thành từ những tìm tòi, khám phá của người nghệ sĩ về hiện thực đời sống thể hiện quan điểm của nhà văn, từ đó tác động đến nhận thức, tình cảm, cảm xúc của người tiếp nhận. Mỗi tác phẩm văn nghệ chân chính sẽ “ rọi vào bên trong ta một ánh sáng riêng” rất đổi kì diệu, nó làm thay đổi mắt ta nhìn, óc ta nghĩ” giúp ta sống đẹp, sống</p>	<p><u>1.5</u></p> <p>0.5</p>

	<p>phong phú hơn....</p> <p>- Bài học cho người sáng tác: Khi sáng tạo nghệ thuật, người nghệ sĩ cần có tài năng và tâm huyết để tạo nên những tác phẩm nghệ thuật chân chính, giúp người đọc hướng tới giá trị chân – thiện – mỹ, bồi dưỡng tâm hồn bạn đọc.</p> <p>- Bài học cho người tiếp nhận: Đồng điệu với tình cảm, cảm xúc, tư tưởng của người nghệ sĩ, đi sâu tìm ra được cái mạch nguồn cảm xúc dạt dào mà sâu kín của nhà văn, nắm được hạt ngọc mà người nghệ sĩ thai nghén gửi gắm. Có như thế mới có thể bước vào địa hạt của cái đẹp. Đồng thời, biết sống đẹp, sống phong phú hơn, nhất là việc di dưỡng, hoàn thiện nhân cách, tâm hồn.</p>	<p>0.5</p> <p>0.5</p>
	<p>c. Kết bài:</p> <p>- Khẳng định chức năng giáo dục của tác phẩm văn chương.</p> <p>- Liên hệ mở rộng.</p>	<u>0.5</u>
	<p>c. Sáng tạo: Bài viết có những cách diễn đạt, triển khai độc đáo và sáng tạo (câu, từ ngữ, hình ảnh, các yếu tố biểu cảm, lập luận sắc bén...) thể hiện thái độ, quan điểm riêng, sâu sắc, không trái với chuẩn mực đạo đức, pháp luật.</p>	<u>0.25</u>
	<p>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, không mắc lỗi dùng từ, câu</p>	<u>0.25</u>
Tổng điểm		<u>20,0</u>

***Lưu ý khi chấm bài:**

1. Do đặc trưng của môn Ngữ văn, bài làm của học sinh cần được đánh giá tổng quát, tránh đếm ý cho điểm. Việc chi tiết hóa điểm số các ý (nếu có) phải đảm bảo không sai lệch với tổng điểm của mỗi phần và được thống nhất trong Hội đồng chấm.
2. Chỉ cho điểm tối đa theo thang điểm với những bài viết đáp ứng đầy đủ những yêu cầu đã nêu ở mỗi câu, diễn đạt lưu loát, có cảm xúc.
3. Khuyến khích những bài viết sáng tạo, nội dung bài viết có thể không trùng với yêu cầu trong đáp án nhưng lập luận thuyết phục, văn phong sáng rõ.
4. Không cho điểm cao đối với những bài chỉ nêu chung chung, sáo rỗng.

..... Hết